

Foredrag v. Hartmut Solmsdorff

UNDERVERDENER. Forestillinger og fortællinger om sjælens tilstand efter døden.

Underverdenen, dødsriget, skyggeriget, Hades, helvede... forskellige navne for forskellige forestillinger og fortællinger om et hinsidigt sted, hvor de døde befinder sig. Erfaring af døden har bevæget mennesker gennem tiderne. Det har medført mange forskellige måder at frygte og ære de døde på og har været med til at rejse spørgsmålet: Hvad sker der efter døden? Bliver vi til støv og forsvinder vi sporløst? Jord til jord, som det hedder ved begravelsen. Må vi vente på Kristi genkomst for at genopstå i en ny krop? Bliver vi til en skygge i skyggeriget? Har vi en udødelig sjæl? Bliver vi genfødt igen og igen, indtil vi har forbedret os? C.G. Jung gjorde opmærksom på, at troen på ånder og troen på en udødelig sjæl hænger sammen. Freud pegede på angsten som grundlag for troen. Selvom Jung og Freuds tolkninger er meget forskellige, er begge enige om, at forestillingen om underverdenen er en psykisk virkelighed, en manifestation af det ubevidste. Foredraget handler om de mytologiske og religiøse fortællinger vedrørende underverdener, som vi hører om i Babylon, Egypten, hos etruskerne og romerne og naturligvis om den store betydning, som filosofen Sokrates ifølge Platon havde for den europæiske forestilling om sjælens udødelighed, som kristendommen først afviste og siden tog til sig. Vi vil høre de store heltes overleverede beretninger om deres oplevelser af underverdenen såsom Gilgamesh, Inanna, Orpheus, Odysseus, Herakles, Aeneas, Kristus og Dantes alter ego i "Den guddommelige komedie". Kan man opleve sin egen død og nedstigning til helvede, som C. G. Jung gjorde i sin "aktive imagination" i den "Røde Bog"? Oplever vi hver især en nedstigning til "helvede" om natten, hvor vi møder underverdenen i vores drømme, som den jungianske analytiker James Hillman hævder?